

درجہ سر فہم درست

مؤلف: دکتر مہدی محسنیان راد

www.kezad.ir

سرشناسه: محسنیان راد، مهدی، ۱۳۲۴-
عنوان و نام پدیدآور: در حسرت فهم درست / مؤلف مهدی محسنیان راد
مشخصات نشر: تهران: سیمای شرق، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۶۸۸ ص: مصور، جلول، نمودار.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۲۸-۲۸-۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: واژه‌نامه.
موضوع: محسنیان راد، مهدی، ۱۳۲۴- — یادنامه‌ها
موضوع: ارتباط — مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع: رسانه‌های گروهی — مقاله‌ها و خطابه‌ها
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۳۰۴/۲۵/م ۳۴۰
رده‌بندی دیویی: ۳۰۲/۲
شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۸۰۲۳۴

دفتر مطالعات برنامه‌ریزی رسانه‌ها
BUREAU OF MEDIA STUDIES AND PLANNING
WWW.PRSHOP.IR

عنوان: در حسرت فهم درست (روایت ۴۲ سال پژوهش ارتباطی در ایران)

نویسنده: دکتر مهدی محسنیان راد

ویراستار تخصصی: امیر لعلی

طراح جلد: محمدرضا محسنی شاد

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۳

قیمت: ۲۳۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۲۸-۲۸-۸

مشخصات ناشر: تهران، انتشارات سیمای شرق، تابستان ۱۳۹۳

نشانی: خیابان استاد نجات‌اللهی، خیابان سمیه، خیابان پورموسی، کوچه شیرین، پلاک ۳۴، طبقه ۵

تلفن: ۸۸۸۰۷۴۵۳

پست الکترونیک: info@prshop.ir

وب سایت: www.prshop.ir

حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار ناشر
۹	متن سخنرانی پروفسور معتمدنژاد در مراسم تجلیل از دکتر مهدی محسنیان راد
۱۳	مقدمه
	فصل اول: تجربه‌ها
۱۸	گویا...
۳۸	زیستن به سبک یک پژوهشگر ایرانی
۵۶	گزارش پژوهشی که نمی‌دانم به کجا رفت
	فصل دوم: ارتباطات اجتماعی
۷۶	گزارش نظرسنجی از ۱۰ هزار شرکت‌کننده اردوی پیشاهنگی سال ۱۳۵۴
۹۰	دیوارنوشته‌های دوران انقلاب خیابان‌های تهران
۱۴۸	کاوشی در اشعار پیمشگویی و علائم الظهور شاه نعمت‌الله ولی
۱۶۶	از مشاهده‌ای مشارکتی درباره گیج‌ها تا تعمق بر سفرنامه‌ها و بالعکس
	ضرورت توجه به ارتباطات میان‌فرهنگی در جامعه ایران برای مواجهه صحیح با تحولات جامعه
۲۲۴	اطلاعاتی
۲۳۸	سه نسل شبکه اجتماعی در کشورهای غیرپیشرفته: مورد ایران
۲۶۴	نخستین پژوهش مصرف‌کننده در یک کتابخانه دانشگاهی

فصل سوم: زبان و ارتباط

۲۷۶	زبان روزنامه مردم، ارگان مرکزی حزب توده ایران
۲۸۲	میزان آگاهی مردم درباره مفاهیم واژه‌های دوران انقلاب اسلامی
۲۹۸	هنجارهای ارتباطی در ضرب‌المثل‌ها و ۱۱ قرن اشعار فارسی
	فصل چهارم: مطبوعات، خبر و روزنامه‌نگاری
۳۳۰	مقایسه مقالات کیهان (تابستان ۱۳۵۶ و تابستان ۱۳۵۸)
۳۳۸	ارزش‌های مندرج در مطبوعات: مقایسه انقلاب مشروطیت و انقلاب اسلامی
۳۶۴	خبرنگاری در آن روزها و این روزها
۴۵۰	پیام آفرینان مطبوعات ایران در پایان دهه ۱۳۶۰
۴۷۶	تحلیل محتوای ۱۵۸ سال کتب و جزوه‌های آموزش روزنامه‌نگاری در ایران
۴۹۶	یکی از پیامدهای سفر به سرزمین‌های دیگر: آموزش روزنامه‌نگاری
	جهت‌گیری‌ها و باید و نبایدهای حکومت‌مردان ایران نسبت به مطبوعات طی ۲۵ سال پس از
۵۳۲	پیروزی انقلاب اسلامی
۵۶۶	نگاهی تحلیلی به تاریخ مجلات تخصصی در ایران
۵۸۲	وضعیت انتقاد در مطبوعات ایران
۶۰۴	سانسور و خودسانسوری در مطبوعات ایران
۶۱۸	یک مطالعه موردی از خودسانسوری
۶۳۱	پیوست: پیام‌ها
۶۴۷	منابع

پیشگفتار ناشر

در نخستین همایش روابط عمومی الکترونیک که در سال ۱۳۸۳ برگزار شد، به تصمیم هیأت علمی همایش، از خدمات علمی استاد کاظم معتمدنژاد تجلیل شد. هفت سال بعد، هیأت علمی همایش تصمیم گرفت از خدمات علمی استاد مهدی محسنیان راد به دانش ارتباطات تجلیل شود. مقاومت ایشان در پذیرش این پیشنهاد و اصرار ما در انجام آن هنگامی حل شد که مرحوم دکتر معتمدنژاد مداخله کرده و ایشان را قانع به پذیرش این پیشنهاد کرد. تجلی رابطه دیرینه استاد و شاگردی این دو گرمی - که در آن روز، چهل و پنجمین سال باهم بودن را می گذراندند - هنگامی به اوج رسید که استاد معتمدنژاد، یکی از پرشورترین سخنرانی ها را در مراسم تجلیل از او ایراد کردند.

وقتی تصمیم گرفتیم به مناسبت مراسم تجلیل از ۴۰ سال خدمات علمی دکتر مهدی محسنیان راد به دانش ارتباطات، مجموعه مقالات ایشان را در قالب کتابی چاپ و در اختیار علاقه‌مندان قرار دهیم، فقط توانستیم برای روز موعود دو نسخه دیجیتال را آماده و مراسم نمادین رونمایی را برگزار کنیم اما پس از مراسم، به دلیل تصمیم ایشان بر جایگزین کردن تحقیقات منتشر نشده و حساسیت و دقت بالای استاد در انتشار کتاب، وقفه‌ای طولانی و چندماهه اتفاق افتاد ولی در عوض منتهی به اثری شد که ناشر به آن مباحثات می کند.

مجموعه پیش رو، پژوهش ها و تحقیقات نمونه دکتر مهدی محسنیان راد است که از سال های جوانی تاکنون در چند حوزه از فعالیت های او را شامل می شود؛ مجموعه ای که به خوبی می توان از طریق آن سیر تحولات دانش ارتباطات در ایران در حوزه های مذکور را ترسیم کرد. علاوه بر این به درخواست اینجانب، در پیوست این مجموعه، بیانیه ها و پیام های تبریک استادان و علاقه‌مندان به ایشان که به مناسبت برگزاری مراسم تجلیل شان به دستمان رسیده بود، آمده است؛ مجموعه ای که گواهی است بر کم نظیر بودن شخصیت علمی و اخلاقی ایشان.

از دانشمند عزیز آقای دکتر مهدی محسنیان راد و دستیاران ایشان که زحمت آماده سازی محتوای کتاب را متحمل شدند و از همکاران عزیز انتشارات سیمای شرق و دبیرخانه دائمی همایش روابط عمومی الکترونیک که مراحل مختلف انتشار کتاب را با علاقه‌مندی برنامه ریزی، پیگیری و اجرا کردند، سپاسگزارم.

امیرعباس تقی پور